

Začleněním dojících robotů na farmy vznikl zcela nový způsob fungování a organizace chovu ve vztahu k stájovému prostředí, stájové technologii a samotným zvířatům. V automatickém systému dojení (AMS – Automatic Milking System) je veškerá ruční práce s dojnici nahrazena samostatnou technologií – dojícím robotem. Přesto má člověk v tomto systému významnou řídicí a kontrolní roli. Chov dojnic představuje složitý biotechnický systém, ve kterém musí být všechny interakce mezi člověkem, zvířetem, technikou a prostředím zcela vyvážené.

Vzájemné Interakce systému člověk – zvíře – dojící robot

Člověk – Zvíře: člověk kontroluje zvířata v rámci zootechnických, ošetrovatelských a veterinárních opatření, je zodpovědný za tréninkové metody pro jalovice a krávy, pomáhá zvířatům v adaptaci na box a v případě potřeby (delší interval mezi dojeními) vyhledává tyto dojnice a zavádí je do dojícího robotu. Znalost správných zásad pozitivního chování a přístupu k dojnicím je předpokladem oboustranně nestresové práce se zvířaty. Výsledkem je pak lepší zdravotní stav a pohoda zvířat, četnější návštěvy v robotu, vyšší užitkovost a tím i chovatelské a ekonomické ukazatele.

Zvíře – Člověk: chování dojnice je odrazem vrozených vlastností a instinktů, ale zejména je odrazem stavu vnitřního prostředí. Proto je změna v chování zvířete prvním příznakem začínajících problémů (nemocí), ale také příznakem narušeného stereotypu a provozu stáje.

Člověk – Robot: člověk nastavuje některé parametry dojení, vyhodnocuje softwarová data, rozhoduje o průběžném servisu a zabezpečuje nutné opravy. Provádí pravidelnou kontrolu funkcí, výměnu filtrů a zajišťuje odběr vzorků pro kontrolu užitkovosti.

Robot – Člověk: optimálně nastavený a fungující systém (robot) nevyžaduje stálou přítomnost obsluhy. Robot odvádí za člověka práci, která přetrvává u konvenčního způsobu dojení na dojírnách. Technické parametry robota pak rozhodují o jeho výkonu, obsluze a ekonomice.

Robot – Zvíře: další technické parametry robota (přístupnost, vnitřní prostory, hluk, osvětlení, spolehlivost, kvalita ramene a kvalita čištění struků) rozhodují jakým způsobem, jak rychle a jak kvalitně proběhne celý proces dojení.

Zvíře – Robot: dojnice se z hlediska vhodnosti mohou dělit na vhodné a nevhodné pro dojení v robotu. O vhodnosti pro automatické dojení rozhoduje plemeno dojnice, vlastnosti vemene, povaha a inteligence zvířete. V tomto ohledu jsou sledovány tzv. robotické plemenné hodnoty (RPH), mezi které patří: efektivita; interval dojení a návyk.

Zdroj: Machálek, A. et al., 2011. Analýza a metodika hodnocení interakcí systému člověk – zvíře – robot na farmách dojnic. MZe.